

CZY WIESZ, ŻE ?

Data publikacji 11.01.2021

Czy wiesz, że wiele zachowań nagannych społecznie uregulowano w Kodeksie wykroczeń? Część I.

W ramach Projektu „Czy wiesz, że?“, często Państwo zadajcie pytania o kwestie odpowiedzialności za tzw. drobne czyny, mniej dolegliwie społecznie. Czy są one jednak mniej dokuczliwe w naszym codziennym życiu?

W dniu dzisiejszym rozpoczynamy dla Państwa cykl informacji na temat funkcjonowania w polskim systemie prawnym, Kodeksu wykroczeń. W kolejnych edycjach będziemy dalej zgłębiać ten przepis prawa, który jest bardzo często stosowany w działaniach Policji.

Ten akt prawny jest dość „leciwy”, ponieważ został wprowadzony do porządku prawnego w 1971 roku. Może budzić zdziwienie jego rodowód z czasów PRL, ale po pierwsze był on wielokrotnie nowelizowany, a po drugie- odnosi się do względnie uniwersalnych zasad związanych z nakazem nienaruszania zasad współżycia społecznego.

Na początek przedstawiamy Państwu kilka norm wprowadzających:

Odpowiedzialności za wykroczenie podlega ten tylko, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy, zabroniony przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5000 złotych lub nagany. Nie popełnia wykroczenia sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

Komentarz: Szkodliwość czynu ma prawo np. oceniać policjant, który w przypadku popełnienia wykroczenia ma prawo pouczyć sprawcę lub nałożyć mandat karny. Szczegółowa ocena zachowania sprawcy następuje w ramach postępowania sądowego jeżeli, np. Policja skieruje wniosek do sądu, o ukaranie sprawcy.

Na zasadach określonych w tejże ustawie odpowiada ten, kto popełnił wykroczenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym.

Odpowiedzialność za wykroczenie popełnione za granicą zachodzi tylko wtedy, gdy przepis szczególny taką odpowiedzialność przewiduje.

Komentarz: Jeżeli popełnisz wykroczenie poza granicami Polski, wówczas właściwym do oceny zachowania jest organ wymiaru sprawiedliwości danego kraju. Jedynie szczególne przepisy prawa krajowego mogą spowodować Twoją odpowiedzialność z tego tytułu w Polsce. Warto jednak pamiętać o naszym członkostwie w Unii Europejskiej i tym, że np. za przekroczenie prędkości w obcym kraju, będziemy musieli odpowiedzieć.

Wykroczenie uważa się za popełnione w czasie, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany. Wykroczenie uważa się za popełnione na miejscu, gdzie sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany, albo gdzie skutek nastąpił lub miał nastąpić.

Komentarz: Te rozwiązania prawne mają pomóc między innymi w ustaleniu, który organ według właściwości miejscowej będzie rozpatrywał sprawę oraz od kiedy biegnie czas ustania możliwości ukarania za popełnione wykroczenie, czyli tzw. przedawnienie.

[Link do treści Kodeksu wykroczeń ►](#)

O projekcie informacyjno-edukacyjnym ["Czy wiesz, że?"](#)

Zachęcamy do nadsyłania własnych pytań z obszaru działań Policji do lidera Projektu - młodszego inspektora Krzysztofa Łaskiewicza, Pełnomocnika Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka na adres: krzysztof.laskiewicz@policja.gov.pl